

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Fractie AWP
mevrouw M. Hilders

datum 17 september 2024
uw kenmerk
zaaknr. 2024-Z8320
documentnr. WLDOC-1037746042-11147
onderwerp Artikel 35-vragen - Bouwplan Meerstraat in Bunde

Beste mevrouw Hilders,

Per e-mail van 9 augustus 2024 heeft u aan het Dagelijks Bestuur een aantal vragen gesteld over het bouwplan Meerstraat in Bunde. In deze brief reageren wij successievelijk op uw vragen.

U schrijft: *“Naar we uit een presentatie vernomen hebben leven er bij de gemeente Meerssen plannen om in het open gebied tussen Meerstraat, Geulstraat, Maasstraat en Vonderstraat in Bunde 120 à 130 woningen te bouwen. Een projectontwikkelaar is bezig te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.*

Gelet op de uitspraken van de dijkgraaf in o.a. het programma Nieuwsuur en de dagbladen NRC en De Limburger zouden adviezen over de waterparagraaf bij geplande nieuwbouw in risicovolle gebieden consequenties hebben voor de mate van dienstverlening door WL ingeval van water gerelateerde calamiteiten. Het betrokken gebied werd het eerst en hevig getroffen tijdens de overstromingen van de Geul in Bunde in 2021. Het gebied kent daarnaast een grondwaterprobleem waarvoor alsnog geen oplossing voorhanden is, plm. 50% van de huizen in de aanliggende straten heeft grondwater in kelder- en kruipruimtes. Het betrokken terrein staat nagenoeg constant gevuld met water. De morfologie van het gebied is onvoldoende onderzocht. Grondwaterstromen kennen een constante toevoer vanuit de hellingen van het Bunderbos, klei- en andere lagen doen grondwater in onverwachte richtingen bewegen, grondwaterafvoer is richting de Maas geblokkeerd als gevolg van grindwinning en plaatsing van een kleideklaag west van het Julianakanaal ter hoogte van Itteren en ten noorden van Geulle a/d Maas.

De AWP-fractie in Waterschap Limburg heeft daarover in dit verband de volgende vragen.”

Vraag 1

Is het Waterschap door de gemeente Meerssen benaderd voor een wateradvies en zo ja, kan AWP dat advies inzien?

Antwoord op vraag 1

Het Waterschap Limburg is niet door de gemeente Meerssen benaderd voor een wateradvies.

Vraag 2

Zo nee:

- a. Is het DB met de AWP van mening dat zolang er geen veiligheidsmaatregelen langs de Geul en ten aanzien van de sifon onder het Julianakanaal genomen zijn (zij zijn immers door WRL 'in de koelkast gezet'), een negatief wateradvies op zijn plaats is?
- b. Is het DB met de AWP van mening dat een onafhankelijk onderzoek naar de grondwaterproblemen dringend noodzakelijk is alvorens een wateradvies wordt afgegeven? Het MER-rapport uit 2003 is hierbij relevant. Zie bijlage.

Antwoord op vraag 2

- a. Het DB deelt de mening niet dat een negatief wateradvies op zijn plaats is zolang het veiligheidsmaatregelen betreffen ter verbetering van het functioneren van de sifon. Omdat er nog geen concreet bouwplan voorligt, kan niet worden beoordeeld of een negatief advies op zijn plaats is vanwege noodzakelijke maatregelen die genomen dienen te worden om aan de voorgeschreven normering tegen wateroverlast te voldoen.
- b. Wij zijn van mening dat de projectontwikkelaar aan de hand van een ontwerp en onderzoek aantoont dat:
 - Het bouwplan geen nadelige effecten veroorzaakt op het grond- en oppervlaktewatersysteem;
 - Het bouwplan voldoende ruimte biedt voor opvang en buffering van hemelwater;
 - De woningen klimaatrobuust en waterbestendig zijn waarbij er een doorkijk is gemaakt naar schade en risico's op grond van de wateroverlast in 2021 en het grondwatersysteem ter plaatse en het toekomstige klimaatscenario 1:100 in het jaar 2100.

Vraag 3

Genoemd MER-rapport maakt duidelijk dat bemaling in het gebied nodig is. Is het bij het DB bekend of de huidige voorzieningen (4 grondwaterpompen aan de dijk van het Julianakanaal) voldoen volgens de normeringen waarvoor ze geplaatst zijn?

Antwoord op vraag 3

De 4 grondwaterpompen zijn door Consortium Grensmaas enkel geplaatst om negatieve effecten van de uitvoering van het Grensmaasproject te mitigeren.

Vraag 4

De pompen langs het Julianakanaal zijn in 2020 door Consortium Grensmaas aan het waterschap overgedragen. Zijn daar gegevens door Consortium Grensmaas bij geleverd die relevant zijn voor het aandeel dat de pompen zouden moeten hebben in de grondwaterafvoer en -regeling? Ook ten aanzien van eventueel falen en de nodige vervolgacties?

Antwoord op vraag 4

Bij de overdracht van de pompen zijn door Consortium Grensmaas relevante gegevens geleverd. In de Ontwerpnote Drainagevoorzieningen Bunde (Consortium Grensmaas, 19-11-2007) wordt de werking van het systeem beschreven. In deze notitie wordt nader ingegaan op de grondwaterafvoer en -regeling. In het ontwerp van het drainagesysteem is een aantal aspecten opgenomen die de werking van het systeem garanderen, ook als er storingen optreden.

Vraag 5

Is het bij het DB bekend of en zo ja hoe het systeem na aanleg is getest en tot welke eventuele bijstellingen dit heeft geleid?

Antwoord op vraag 5

Het is bij het DB niet bekend of het systeem na aanleg door het Consortium Grensmaas is getest en of dit tot bijstellingen heeft geleid. In 2021 is het systeem tijdens de watercrisis beschadigd geraakt. Het systeem is hersteld en op functionaliteit bijgesteld. De besturingskast en de pompputten met de elektra zijn op een hoger niveau geplaatst zodat ze beter beschermd zijn tegen falen als gevolg van overstromingen. Het systeem is niet bijgesteld op grond van de beheermaatregel (mitigeren negatieve effecten als gevolg van de uitvoering van het Grensmaasproject).

Vraag 6

AWP zou graag de ontwerprapporten van het bemalingssysteem Meerstraat e/o toegezonden krijgen.

Antwoord op vraag 6

Wij sturen u het ontwerprapport toe (zie bijlage 1).

Vraag 7

AWP wil graag weten hoe het systeem in de afgelopen 17 jaar werd aangestuurd en tenminste hoe de aansturing sinds 2020 is. In hoeverre is de aansturing geautomatiseerd (of niet), in hoeverre wordt het in- en uitschakelen van het systeem handmatig verricht?

Antwoord op vraag 7

Het systeem is sinds begin 2020 in beheer van het waterschap. Na oplevering is het systeem omgezet naar de standaard van WL en draait het volledig automatisch. Het aan- en uitslaan van de pompen gaat geautomatiseerd op basis van vooraf bepaalde in- en uitslagpeilen (modelstudie). Voor deze tijd was het systeem in beheer van Consortium Grensmaas.

Vraag 8

Gezien de grondwaterproblemen in het gebied: welke onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd aan het regelsysteem en de real-time monitoring van grondwaterstanden? Hierbij beseffend dat het complexe bodemsysteem geen al te betrouwbare indicatie geeft via klassieke meetpunten.

Antwoord op vraag 8

Aan het systeem worden volgens planning 2 keer per jaar reguliere onderhoudswerken verricht. Indien noodzakelijk wordt er ook onderhoud uitgevoerd als gevolg van storingen (zie ook het antwoord op vraag 6). Het systeem is niet bijgesteld naar aanleiding van huidige grondwaterproblematiek i.v.m. het natte afgelopen jaar. We zien overal in Limburg dat

grondwaterstanden heel hoog zijn t.o.v. andere jaren.

Vraag 9

Welke perioden, hoe lang en met welke debieten heeft het systeem na aanleg gewerkt?

Antwoord op vraag 9

Op grond van het ontwerp rapport (zie bijlage 1) slaan de pompen bij bepaalde grondwaterstanden aan. Als de grondwaterstanden zakken tot een vooraf vastgesteld niveau, slaan de pompen uit. Als de pompen aangeslagen zijn kunnen 4 pompen afzonderlijk maximaal 1000 kubieke meter water per dag verpompen. Deze data zijn vanaf 2020 beschikbaar.

Vraag 10

Welke mate van acceptatie is er bij Rijkswaterstaat over het inlaten van water door 4 pompen in het Julianakanaal? Wij zouden daar graag de gegevens van zien.

Antwoord op vraag 10

Rijkswaterstaat is opdrachtgever voor het Grensmaasproject en daarmee ook voor de aanleg van het systeem. Zij beschikken derhalve ook over de gegevens.

Vraag 11

In welke mate is grondwateroverlast voorkomen of verminderd?

Antwoord op vraag 11

Er is geen grondwateroverlast voorkomen of verminderd. Het systeem heeft enkel als doel om negatieve effecten van de uitvoering van het Grensmaasproject te mitigeren.

Vraag 12

Hoe was de aansturing ten tijde van de overstromingen in 2021?

Antwoord op vraag 12

Het systeem is beschadigd geraakt tijdens de overstromingen van 2021. Als gevolg van deze beschadiging heeft het systeem met behulp van een noodvoorziening tot februari 2022 gefunctioneerd. Vanaf februari 2022 was het systeem hersteld en operationeel.

Vraag 13

Hoe is het risico van menselijk falen in de systeemketen afgedekt? Kunnen mensen vergissingen, falen, systeemtekortkomingen of fouten zonder repercussies melden?

Antwoord op vraag 13

Het systeem is automatisch aangestuurd met een alarmering naar de dienstdoende wachtdienst. Meldingen worden via het meldingenloket intern doorgeleid naar de juiste afdelingen binnen het waterschap. Waterschap Limburg herkent zich niet in de vraag waarin gesuggereerd wordt dat meldingen tot repercussies leiden en distantieert zich van deze vraagstelling.

Vraag 14

- a. Wat is de geldende en wat is de beoogde norm tegen regionale wateroverlast uit het Nationaal Bestuursakkoord Water 2003 van het gebied waarop de nieuwe woonwijk gepland is?
- b. Kunt u aangeven waar de aan het gebied toegekende huidige

beschermingsnorm op gebaseerd is, hoe deze tot stand gekomen is? Graag gespecificeerd in regenoverlast, grondwateroverlast en overstromingsoverlast.

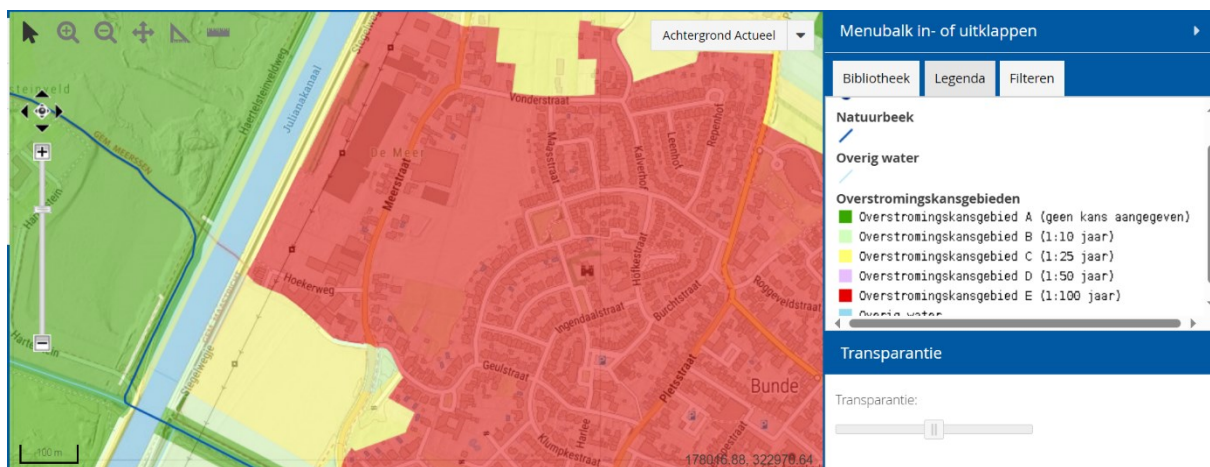
c. Indien er een (aangepast) wateradvies door het WL afgegeven is of gaat worden, van welke norm(en) gaat het advies uit?

d. En welke maatregelen worden hierin geadviseerd om te nemen?

Antwoord op vraag 14

- De normering wateroverlast zoals vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening geeft aan dat dit gebied een overstromingskansgebied E is, dat betekent dat een 1:100 norm van toepassing is voor wateroverlast vanuit het regionale oppervlaktewatersysteem (zie bijlage 2 'overstromingskansgebieden').
- De provincie heeft hier een norm van 1:100 toegekend omdat dit in de provinciale zonering bebouwd gebied is. Deze norm is alleen relevant voor wateroverlast vanuit het regionaal oppervlaktewater, in dit geval de Geul. Voor wateroverlast als gevolg van lokale neerslag, wateroverlast vanuit de riolering of grondwateroverlast is deze norm dus niet van toepassing.
- Het waterschap adviseert op basis van de vigerende norm maar kijkt daarnaast ook naar de toekomst en beschouwt daarbij een 1:100 situatie bij het ingeschatte klimaat van 2100.
- Er kunnen nog geen maatregelen worden geadviseerd omdat er nog geen concreet bouwplan is.

Bijlage 2: Overstromingskansgebieden

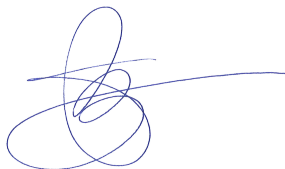
Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur zal een afschrift van deze brief ter kennisneming worden toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.

Bijlage 1: ontwerprapport

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur,

ir. E.J.M. Keulers MMO
secretaris-directeur

S.M.M. Borgers
dijkgraaf